T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2014 / 861
KARAR NO : 2014 / 957
KARAR TR : 17.11.2014

ÖZET: 2918 sayılı Yasadan kaynaklanan sorumluluk davasının ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : R.Sigorta A.Ş.
Vekili : Av. Y.E. D. & Av. Ö. H. A.
Adli Yargıda
Davalılar : 1-Karayolları Genel Müdürlüğü
Vekili : Av. A. K.
2-Denizli Büyükşehir Belediye Başkanlığı (İl Özel İdaresi)
Vekili :Av. A. Ç. &Av. İ.S.
İdari Yargıda
Davalı : Denizli Büyükşehir Belediye Başkanlığı (İl Özel İdaresi)

O L A Y : Davacı vekili, dava dilekçesinde özetle; davacı şirket tarafından 32912829 nolu poliçe ile 01.10.2011-01.10.2012 tarihleri arasında sigortalı bulunan N. S.'a ait 20 V 7752 plakalı aracın, 25.06.2012 tarihinde, Ö. A. yönetiminde Tavas ilçesi-Ulukent istikametinde seyir halinde iken davalılar tarafından herhangi bir işaretlemenin yapılmadığı yol çalışması sebebiyle aniden asfalt yoldan stabilize yola geçmesiyle direksiyon hakimiyetini kaybederek takla atması neticesinde hasarlandığını, bu kaza sebebiyle sigortalı araçta 13.620,00 TL hasar meydana geldiğini, kazanın oluşumunda davalıların %50 oranında kusurlu olduklarını, davacı şirketin 26.09.2012 tarihli ödeme belgesi (banka dekontu) ile 13.620,00 TL'sinin sigortalısına ödendiğinden TTK'nun 1472. maddesine göre sigortalısının halefi olduğunu ve davalıların % 50 kusur nispetine isabet eden 6.810,00 TL'sinin 26.09.2012 ödeme tarihinden itibaren işleyen avans faiziyle birlikte davalılardan müştereken ve müteselsilen tahsili istemiyle adli yargı yerinde Karayolları Genel Müdürlüğü ile Denizli Büyükşehir Belediye Başkanlığı aleyhine dava açmıştır.

TAVAS ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ: 20.07.2013 gün ve E:2013/33 K:2013/344 sayılı kararında özetle; hizmet kusurundan kaynaklanan zararlar yönünden, idare aleyhine açılan tam yargı davasının idare yargıda açılması gerektiği gerekçesiyle yargı yolunun caiz olmaması sebebiyle HMK'nun 114/1-b, 155 maddeleri gereğince dava şartı yokluğu sebebiyle davanın usulden reddine karar vermiştir.

İş bu karara karşı davacı vekilince yapılan temyiz başvurusu üzerine, Yargıtay 17. Hukuk Dairesinin 13.01.2014 gün E:2013/19803 K:2014/82 sayılı ilamı ile hükmün onanmasına karar verilmiş ve verilen görevsizlik kararı kesinleşmiştir.

Davacı vekili bu kez aynı istemle Denizli Büyükşehir Belediye Başkanlığı aleyhine idari yargıda tam yargı davası açmıştır.

DENİZLİ İDARE MAHKEMESİ: 07.05.2014 gün ve E:2014/666 K:2014/453 sayılı kararında özetle; 2918 sayılı Kanun'un 19.01.2011 tarihli Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 110. maddesine göre, trafik kazası nedeniyle açılacak sorumluk davalarında Kanun değişikliğinin yürürlüğe girdiği 19.01.2011 tarihi sonrasında açılan davalarda adli yargı mercilerinin görevli olduğu gerekçesi ile 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunun 15/1-a maddesi uyarınca davanın görev yönünden reddine karar verilmiş ve verilen karar itiraz edilmeksizin kesinleşmiştir.

Davacı vekilinin talebi üzerine dosya mahkememize gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Serdar ÖZGÜLDÜR'ün Başkanlığında, Üyeler: Eyüp

Sabri BAYDAR, Ali ÇOLAK, Nurdane TOPUZ, Alaittin Ali ÖĞÜŞ, Ayhan AKARSU ve Mehmet AKBULUT'un katılımlarıyla yapılan 17.11.2014 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME:Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi gereğince yapılan incelemeye göre, adli yargı yerinde Denizli Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı ile Karayolları Genel Müdürlüğü aleyhine, idari yargı yerinde ise sadece Denizli Büyükşehir Belediye Başkanlığı aleyhine dava açılmış olması nedeniyle; 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesine göre olumsuz görev uyuşmazlığının bulunduğunun ileri sürülebilmesi için davanın "tarafları, konusu ve sebebinin aynı" olması koşulunun öngörülmüş bulunması karşısında, adli ve idari yargı yerleri arasında davalı Denizli Büyükşehir Belediye Başkanlığı aleyhine açılan dava yönünden olumsuz görev uyuşmazlığı doğmuş olup, idari yargı dosyasının 15. maddede belirtilen yönteme uygun olarak davacı vekilinin istemi üzerine son görevsizlik kararını veren mahkemece, ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Filiz BUDAK'ın, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Mehmet BAYHAN ile Danıştay Savcısı Mehmet Ali GÜMÜŞ'ün davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, sigortalı aracın uğradığı hasarı ödeyen sigorta şirketinin, zararın idarece giderilmesi isteminden ibaret bulunan bir rücuen tazminat davasıdır.

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 1. Maddesinde, Kanunun amacının karayollarında can ve mal güvenliği yönünden trafik düzenini sağlayacak ve trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri belirlemek olduğu; "Kapsam" başlıklı 2. maddesinde, bu Kanunun trafikle ilgili kuralları, şartları, hak ve yükümlülükleri bunların uygulamasını ve denetlenmesini ilgili kuruluşları ve bunların görev, yetki ve sorumluluk, çalışma usulleri ile diğer hükümleri kapsadığı ve bu kanunun karayollarında uygulanacağı; 10. maddesinde, yapım ve bakımdan sorumlu olduğu yolları trafik düzeni ve güvenliğini sağlayacak durumda bulundurmanın gerekli görülen kavşaklara ve yerlere trafik ışıklı işaretleri, işaret levhaları koymak ve yer işaretlemeleri yapmanın Belediye Trafik birimlerinin görev ve yetkileri arasında olduğu belirtilmiştir.

Öte yandan 2918 sayılı Yasanın 19.1.2011 günlü Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 6099 sayılı Yasanın 14. maddesiyle değişik 110. maddesinde "İşleteni veya sahibi Devlet ve diğer kamu kuruluşları olan araçların sebebiyet verdiği zararlara ilişkin olanları dahil, bu Kanundan doğan sorumluluk davaları, adli yargıda görülür. Zarar görenin kamu görevlisi olması, bu fıkra hükmünün uygulanmasını önlemez. Hemzemin geçitte meydana gelen tren-trafik kazalarında da bu Kanun hükümleri uygulanır.

Motorlu araç kazalarından dolayı hukuki sorumluluğa ilişkin davalar, sigortacının merkez veya şubesinin veya sigorta sözleşmesini yapan acentenin bulunduğu yer mahkemelerinden birinde açılabileceği gibi kazanın vuku bulduğu yer mahkemesinde de açılabilir"; Geçici 21. maddesinde de "Bu Kanunun 110 uncu maddesinin birinci fıkrasının göreve ilişkin hükmü, yürürlüğe girdiği tarihten önce idari yargıda ve Askeri Yüksek İdare Mahkemesinde açılmış bulunan davalara uygulanmaz" denilmiştir.

Dosyaların incelenmesinden; davacı sigorta şirketi tarafından 32912829 no'lu kasko poliçesi ile sigortalı 20 V 7752 plakalı aracın 25.06.2012 tarihinde Denizli İli, Tavas İlçesi, Ulukent yolundaki yol yapım çalışmaları sırasında asfalt yoldan stabilize yola aniden geçiş verilmesi nedeniyle sürücüsü Ö. A. sevk ve idaresinde yapmış olduğu maddi hasarlı trafik kazasında araçta meydana gelen hasar nedeniyle sigortalıya 26.09.2012 tarihinde 13.620,00-TL ödeme yapıldığı, davacı şirket tarafından kazanın oluşumunda davalı idarenin %50 hizmet kusurunun bulunduğu iddiasıyla sigortalıya ödenen 6.810,00-TL'nin 26.09.2012 tarihinden itibaren işleyecek yasal faiziyle birlikte tazmini istemiyle davanın açılmış olduğu anlaşılmaktadır.

2918 sayılı Kanunun 110 uncu maddesinin birinci fıkrasının iptali istemiyle Bursa 3.Asliye Hukuk Mahkemesi ve Batman 2.Asliye Hukuk Mahkemesince yapılan itiraz başvuruları üzerine konuyu inceleyen Anayasa Mahkemesi, şu gerekçesi ile anılan kuralı Anayasaya aykırı görmemiş ve iptal istemini oy birliğiyle reddetmiştir: "… Anayasa Mahkemesi'nin daha önceki kimi kararlarında da belirtildiği üzere, tarihsel gelişime paralel olarak Anayasa'da adli ve idari yargı ayırımına gidilmemiş ve idari uyuşmazlıkların çözümünde idare ve vergi mahkemeleriyle Danıştay yetkili kılınmıştır. Bu nedenle, genel olarak idare hukuku alanına giren konularda idari yargı, özel hukuk alanına giren konularda adli yargı görevli olacaktır. Bu durumda, idari yargının görev alanına giren bir uyuşmazlığın çözümünde adli yargının

görevlendirilmesi konusunda kanun koyucunun mutlak bir takdir yetkisinin bulunduğunu söylemek olanaklı değildir. Ancak, idari yargının denetimine bağlı olması gereken idari bir uyuşmazlığın çözümü, haklı neden ve kamu yararının bulunması halinde kanun koyucu tarafından adli yargıya bırakılabilir. İtiraz konusu kural, trafik kazasında zarar görenin asker kişi ya da memur olmasına, aracın askeri hizmete ilişkin olmasına veya olayın hemzemin geçitte meydana gelmesi durumlarına göre farklı yargı kollarında görülmekte olan 2918 sayılı Kanun'dan kaynaklanan tüm sorumluluk davalarının adli yargıda görüleceğini öngörmektedir. İtiraz konusu düzenlemenin gerekçesinde de ifade edildiği gibi, askeri idari yargı, idari yargı veya adli yargı kolları arasında uygulamada var olan yargı yolu belirsizliği giderilerek söz konusu davalarla ilgili olarak yeknesak bir usul belirlenmektedir. Aynı tür davaların aynı yargı yolunda çözümlenmesi sağlanarak davaların görülmesi ve çözümlenmesinin hızlandırıldığı, bu suretle kısa sürede sonuç alınmasının olanaklı kılındığı ve bunun söz konusu davaların adli yargıda görüleceği yolunda getirilen düzenlemenin kamu yararına yönelik olduğu anlaşılmaktadır. Öte yandan, 2918 sayılı Kanun'da tanımlanan Karayolu şeridi üzerindeki araç trafiğinden kaynaklanan sorumlulukların, özel hukuk alanına girdiği konusunda bir tartışma bulunmamaktadır. İdare tarafından kamu gücünden kaynaklanan bir yetkinin kullanılması söz konusu olmadığı gibi, aynı karayolu üzerinde aynı seyir çizgisinde hareket eden, bu nedenle aynı tür risk üreten araçlar arasında özel-kamu ayırımı yapılmasını gerektiren bir neden de yoktur. Açıklanan nedenlerle, itiraz konusu kural Anayasa'nın 2.,125. ve 155. maddelerine aykırı değildir. İtirazın reddi gerekir…" (Any. Mah.nin 26.12.2013 tarih ve E.2013/68, K.2013/165 sayılı kararı; R.G. 27.3.2014, Sayı: 28954, s.136-147.)

Anayasa'nın 158 inci maddesinin son fıkrasında " Diğer mahkemelerle, Anayasa Mahkemesi arasındaki görev uyuşmazlıklarında, Anayasa Mahkemesi'nin kararı esas alınır." denilmektedir. Anayasa Mahkemesi'nin yukarıda gerekçesine yer verilen kararı, yasa koyucunun idari yargının görevine giren bir konuyu adli yargının görevine verebileceğine, dolayısiyle 2918 sayılı Kanunun 110 uncu maddesinin birinci fıkrası ile öngörülen, bu Kanun'dan doğan tüm sorumluluk davalarının adli yargıda görülmesi düzenlemesinin Anayasa'ya aykırı bulunmadığına dair olup, esas itibariyle görev konusunda verilmiş bir karardır ve Anayasa'nın 158 inci maddesi uyarınca, başta Mahkememiz olmak üzere diğer yargı organları bakımından da uyulması zorunlu bir karar mesabesindedir.

Bu durumda, 2918 sayılı Yasanın 19.01.2011 tarihinde yürürlüğe giren 110. maddesi ile Anayasa Mahkemesi'nin işaret edilen kararı gözetildiğinde, bahsi geçen Kanun maddesinin karayollarında, can ve mal güvenliği yönünden trafik düzeninin sağlanarak trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri kapsadığı ve Kanunun, trafikle ilgili kuralları, şartları, hak ve yükümlülükleri, bunların uygulanmasını ve denetlenmesini, ilgili kuruluşları ve bunların görev yetki ve sorumlulukları ile, çalışma usullerini kapsadığı, dolayısıyla oluşan trafik kazası nedeniyle açılacak sorumluluk davalarının görüm ve çözümünde adli yargının görevli olduğu; meydana gelen zararın tazmini istemiyle açılan bu davanın da adli yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, davanın görüm ve çözümünde adli yargı görevli olduğundan Tavas Asliye Hukuk Mahkemesi'nce Denizli Büyükşehir Belediyesi yönünden verilen görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç :Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Tavas Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 20.07.2013 gün ve E:2013/33 K:2013/344 sayılı Denizli Büyükşehir Belediyesi yönünden verilen GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 17.11.2014 gününde üye Eyüp Sabri BAYDAR'ın KARŞI OYU ve OYÇOKLUĞU İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Serdar	Eyüp Sabri	Ali	Nurdane
ÖZGÜLDÜR	BAYDAR	ÇOLAK	TOPUZ

Üye	Üye	Üye
Alaittin Ali	Ayhan	Mehmet
ÖĞÜŞ	AKARSU	AKBULUT